

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 5 września 2022 r.

BM-V.0912.11.2021

IK: 2724334

Pan Marcin Brud
Prezes
Sądu Rejonowego w Legionowie
Pan Andrzej Pazyra
Dyrektor
Sądu Rejonowego w Legionowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Rejonowy w Legionowie, ul. Jana III Sobieskiego 47, 05-120 Legionowo (dalej: Sąd, SR).

Kontrolerzy: Anna Szymańska – główny specjalista, Anna Pudzianowska – główny specjalista działające na podstawie upoważnień nr 94/2021 i 95/2021 z 24.11.2021 r. wydanych z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości przez zastępcę dyrektora Biura Ministra, Jakuba Jamkę.

Tematyka kontroli: ocena skuteczności i terminowości ustalenia oraz dochodzenia należności w Sądzie Rejonowym w Legionowie, a także wydatkowania środków związanych z postępowaniem sądowym.

Termin kontroli: 2.12.2021 r.-5.01.2022 r. w tym w siedzibie SR w dniach 10-14.12.2021 r.

Okres objęty kontrolą: od 1.01.2017 r. do 30.11.2021 r.

Tryb przeprowadzania kontroli: zwykły.

II. USTALENIA WSTĘPNE

Od 28.12.2017 r. funkcję prezesa SR pełni Marcin Brud (dalej: Prezes). Wcześniej, w okresie objętym kontrolą, funkcję tę sprawowali: do [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] a od [REDAKTOWANE]. [REDAKTOWANE].

¹ Jako pełniący obowiązki prezesa Sądu.

Dyrektorem Sądu, w okresie objętym kontrolą, był i jest obecnie Andrzej Pazyra (dalej: Dyrektor) natomiast głównym księgowym była i jest obecnie ██████████ (dalej: Gł. księgowa).

██████████ Sekretariatu I Wydziału Cywilnego (dalej: I WC) jest ██████████ (dalej: ██████████²), Sekretariatu II Wydziału Karnego (dalej: II WK) jest ██████████ (dalej: ██████████³), Sekretariatu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich (dalej: III WRiN) jest ██████████ (dalej: ██████████⁴), Sekretariatu IV Wydziału Ksiąg Wieczystych (dalej: IV WKW) jest ██████████ (dalej: ██████████⁵) natomiast ██████████ (dalej: SW II WK) jest obecnie ██████████ (dalej: ██████████).

Przed rozpoczęciem kontroli kontrolerzy otrzymali imienne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych na czas wykonywania czynności kontrolnych i w zakresie niniejszej kontroli.

[akta kontroli str. 20-32]

III. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Kontrole zewnętrzne w Sądzie.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2021, Sąd Apelacyjny w Warszawie (dalej: SA) przeprowadził w Sądzie dwie kontrole problemowe w zakresie dochodów budżetowych zrealizowanych odpowiednio w 2016 r.⁶ i 2019 r.⁷.

W wyniku pierwszej kontroli zalecono Dyrektorowi:

- 1) Opracowanie wewnętrznych procedur finansowo-księgowych w zakresie zwrotu należności pochodzących z postępowania sądowego.
- 2) Podjęcie wraz z Prezesem synergicznych działań zmierzających do poprawy ściągłości oraz przeciwdziałanie ewentualnym przedawnieniom należności sądowych.

² Do zadań I WC należy rozpoznawanie spraw z zakresu prawa cywilnego dla obszaru właściwości tego Sądu.

³ Do zakresu działania II WK należy rozpoznawanie spraw z zakresu prawa karnego, spraw o wykroczenia w pierwszej instancji, spraw o wykroczenia skarbowe dla obszaru właściwości tego Sądu.

⁴ Do zakresu działania III WRiN należy rozpoznawanie spraw: z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, dotyczących leczenia osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, psychotropowych i należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw dla obszaru właściwości tego Sądu.

⁵ Do zakresu działania IV WKW należy rozpoznawanie spraw wieczysto-księgowych dla obszaru właściwości tego Sądu.

⁶ Przeprowadzona od 21.09 do 30.10.2018 r.

⁷ Przeprowadzona od 28.07 do 3.09.2021 r.

dokumentu (pracownicy wydziału) byłaby uprawniona/upoważniona do wglądu do akt sprawy (sądowych).

[akta kontroli str. 95-171]

3. Wydatki związane z postępowaniem sądowym

Kontroli poddano dokumenty na podstawie, których wypłacono: wynagrodzenia pełnomocników z urzędu w lipcu 2020 r.¹³ oraz należności przyznana świadkom w maju 2021 r.¹⁴. Orzeczona kwota, wypłacana była niezwłocznie po otrzymaniu dokumentacji przez OF i co do zasady przelewów dokonywano na konta bankowe wskazane przez zainteresowanych. Dokumenty przekazane z Wydziałów do OF są tożsame z tymi znajdującymi się w aktach spraw. Przyznanie zwrotu kosztów świadkowi następowało tylko i wyłącznie na wniosek osoby uprawnionej do otrzymania należności. Wraz z wnioskiem, świadek wskazywał numer rachunku bankowego, gdy zwrot należności miał być dokonany na konto bankowe.

3.1. Wydatki za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu (§ 4610)

Stosownie do zapisów *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie* zlecenie wypłaty należności dla adwokatów i radców prawnych ustanowionych z urzędu (opłaty – wynagrodzenia, niezbędne udokumentowane wydatki adwokata/radcy prawnego) określa *Karta obiegu i kontroli dokumentów* odpowiednio Nr 32 i 33. W obydwu przypadkach wypłata winna być realizowana w oparciu o Postanowienie sądu.

Za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu przez adwokata bądź radcę prawnego w ww. okresie wypłacono 26 wynagrodzeń¹⁵ łącznie na kwotę 21 401,44 zł (§ 4610 12 781,60 zł i 8 619,84 zł poz. 19) w tym:

- 3 dot. postępowań sądowych prowadzonych przez I WC,
- 9 dot. postępowań sądowych prowadzonych przez III WRiN,
- 14 dot. postępowań sądowych prowadzonych przez II WK.

W przypadku tzw. spraw z urzędu, przedmiotem zlecenia (nakazu) sądu jest reprezentowanie określonej osoby fizycznej (nieprowadzącej działalności gospodarczej) w postępowaniu sądowym. Pomimo tego, że pomocą prawną z urzędu zostaje objęta osoba

¹³ § 4610 poz. 3 i 19 - *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.*

¹⁴ dojazd i rekompensaty za utracony zarobek - § 3030 poz. 3 i 4 - *Różne wydatki na rzecz osób fizycznych.*

¹⁵ Wykaz dokumentów objętych próbą zawiera załącznik do niniejszego dokumentu.

- 3) Przestrzeganie obowiązku dokonywania kontroli formalnej i rachunkowej przez upoważnionego pracownika Oddziału Finansowego (dalej: OF), w tym przy dokonywaniu zwrotów należności pochodzących z postępowania sądowego.
- 4) Zamieszczenia na dowodach księgowych imiennych pieczętek przez pracowników upoważnionych do autoryzacji operacji finansowych.

Z pisma Dyrektora⁸ wynika, że zalecenia zostały zrealizowane.

Podczas drugiej kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w związku z czym nie wydano zaleceń pokontrolnych⁹.

[akta kontroli str. 33-94]

2. Regulacje wewnętrzne dotyczące obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w SR

Instrukcja sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie (dalej: *Instrukcja*) stanowi Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 10/17 Dyrektora¹⁰. *Instrukcja* reguluje tryb kontroli i weryfikacji dokumentów finansowo-księgowych, jak również druki służące do dokumentowania: wydatków¹¹ oraz zwrotów z konta – dochodów budżetowych¹².

Wskazać należy, że z postanowień ww. *Instrukcji* wynika, że podstawą dokonania: zwrotu dochodów (nienależnie wpłaconych, pobranych lub orzeczonych do zwrotu/wydatków) miało być pisemne polecenie wypłaty wraz z załącznikami przekazane do OF przez wydział merytoryczny, które musi zawierać dane określone w powyższych wzorach.

Wskazać należy, że *Polecenie wypłaty* (dalej: polec. wypł.), podpisuje wyłącznie jedna osoba z wydziału merytorycznego (kierownik sekretariatu wydziału lub inna osoba upoważniona). Wprowadzenie, na poleceniu zwrotu lub wypłaty, obowiązku podpisów dwóch osób z wydziału merytorycznego (osoby sporządzającej dokument i kierownika sekretariatu lub upoważnionego pracownika) dawałoby zapewnienie, że czynność kontroli merytorycznej (podpis kierownika sekretariatu lub osoby upoważnionej) nie jest dokonywana przez tą samą osobę, która sporządzała dokument (polecenie zwrotu/wypłaty). Jednocześnie zarówno osoba sporządzająca ww. polecenie, jak i dokonująca kontroli merytorycznej powyższego

⁸ Skierowanego do Dyrektora SA z 15.11.2018 r. dotyczącego: ZK-730-20/18.

⁹ Pismo Dyrektora SA znak: ZK-730-10/21 skierowane do Dyrektora.

¹⁰ zmienione Zarządzeniem nr 26/18 z 02.11.2018 r. i Zarządzeniem nr 6/20 z 23.09.2020 r.

¹¹ *Karta obiegu i kontroli dokumentów Nr 44.*

¹² *Karta obiegu i kontroli dokumentów Nr 49.*

fizyczna, to *de facto* są to usługi świadczone na rzecz sądu. Wykonanie usługi zleca sąd i to on jest nabywcą usługi prawnika.

Zatem adwokat, radca prawny powinien wystawić fakturę na sąd i to niezależnie od tego, czy koszty są zasądzone od strony przeciwnej, czy pokrywa je Skarb Państwa (dalej: SP). Koszty pomocy prawnej z urzędu ponosi SP (sąd). W wyroku sądowym w sprawie cywilnej sąd zasądza kwotę tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Przy czym wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego z urzędu, zasądzone od strony przeciwnej na rzecz strony reprezentowanej przez tego adwokata/radcę, podlega podwyższeniu o należny podatek od towarów i usług (nazywany podatkiem VAT). Po zakończeniu sprawy z urzędu konieczne jest rozliczenie przyznanych kosztów zastępstwa procesowego. Zwrócono uwagę na niejednorodną praktykę w powyższym zakresie. Faktury¹⁶ za obronę/pomoc prawną z urzędu jedynie w części przypadków wpłynęły do OF (ponad 40% dotyczy spraw prowadzonych przez II WK i III WRiN).

Z wyjaśnień z 14.12.2021 r. [REDAKTOWANE] (dalej:

[REDAKTOWANE]) wynika, iż podstawą do zapłaty jest orzeczenie sądu:

- w sprawach IIKP 299/14, IIK 81/18, IIK 381/19, III RC 172/17, IIRNS 147/19, IIRNS 154/19 adwokat nie dostarczył faktury do księgowości Sądu Rejonowego w Legionowie mimo otrzymanego wynagrodzenia za obronę w sprawie,
- w sprawach IIK 720/18, IIK 656/19 (VIKA 1512/19) OF nie jest w stanie sprawdzić czy faktury dotyczące adwokata znajdują się w aktach, gdyż akta zostały przesłane z apelacją do innego sądu. OF nie posiada kserokopii ani oryginałów faktury,
- w sprawie IIK 1109/19 wynagrodzenie dla adwokata zostało wypłacone na podstawie postanowienia Sądu a faktura została wystawiona natychmiast po otrzymaniu wynagrodzenia.

Jednocześnie z wyjaśnień kierowników Sekretariatów II WK i SW II WK z 7 i 9.12.2021 r. wynika, że akta spraw II K 720/18, II K 144/19, II K 656/19 i II K 211/19, znajdują się poza Sądem - zostały wypożyczone bądź przesłane wraz z apelacjami do innych sądów (odpowiednio do: Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie i Sądu Rejonowego w Pułtusku).

We wszystkich przypadkach kwota wypłacona była zgodna z zasądzoną. Co do zasady (na 26 analizowanych wydatków udostępniono 17 faktur), przelewów dokonano w terminach

¹⁶ Nie dot. sprawy o sygn. akt: II KP 299/14, II K 81/18, II K 720/18, II K 381/19, II K 636/19, II K 656/19 (VI KA 1512/19), III RC 172/17, III RNS 147/19 i III RNS 154/19 - OF nie dysponuje fakturami.

i na konta bankowe wskazane na fakturach wystawionych przez adwokatów lub radców prawnych świadczących pomoc prawną z urzędu, przy czym:

- w 16 przypadkach faktury zostały wystawione na sąd zaś w jednym przypadku¹⁷ faktura nr 12/6/2020 za świadczenie pomocy prawnej z urzędu została wystawiona 30.06.2020 r. przez kancelarię adwokacką na Stal Tech Sp. z o.o. zamiast na SR. Zwrócono uwagę, że ta sama kancelaria adwokacka za świadczenie obrony z urzędu przed sądem w innej sprawie¹⁸ wystawiła 24.06.2020 r. fakturę nr 11/6/2020 wskazując jako nabywcę SR.
- w 10 przypadkach¹⁹ brak jest możliwości określenia daty wpływu dokumentów do SR,
- w 2 przypadkach²⁰ płatności dokonano przed datą wystawienia faktur,
- w 6 przypadkach²¹ płatności dokonano po terminach wskazanym na fakturach,
- w 1 przypadku²² płatności dokonano z programu płacowego. W tej sprawie sędzia Postanowieniem z 29.06.2020 r. przyznał radcy prawnemu (wyznaczonemu pełnomocnikiem z urzędu) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w kwocie 120,00 zł plus podatek VAT oraz 11,80 zł tytułem zwrotu uzasadnionych wydatków. Orzeczenie uprawomocniło się (dalej: upr. się) 15.07.2020 r. Radca prawny 8.07.2020 r. wystawił fakturę nr FV 2/07/2020 na 159,40 zł brutto, w tym:
  - wynagrodzenie z tyt. zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej 147,60 zł brutto (120,00 zł netto plus 27,60 zł podatek VAT),
  - zwrot uzasadnionych wydatków 11,80 zł brutto (nie podlega VAT),z terminem płatności do 15.07.2020 r. Jednocześnie 8.07.2020 r. radca prawny złożył oświadczenie, że przysługujące mu wynagrodzenie z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej należy kwalifikować do źródła przychodów z działalności wykonywanej osobiście, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych*, w związku z czym należy potrącić zaliczkę na podatek dochodowy od osób prawnych. Radcy prawnemu, na wskazany w fakturze rachunek bankowy 27.07.2020 r. przelano 143,40 zł oraz odprowadzono do urzędu skarbowego podatek dochodowy od osób fizycznych w wysokości 16,00 zł. Wyjaśniono cyt. *„Wyplata dotycząca radcy prawnego (...) nastąpiła z programu płacowego. Potrąciliśmy podatek VAT, gdyż radca prawny prowadzi kancelarię i rozlicza się z podatku VAT*

¹⁷ Dot. sprawy o sygn. akt: III RC 328/19.

¹⁸ Dot. sprawy o sygn. akt: II K 783/19.

¹⁹ Dot. sprawy o sygn. akt: I C 468/18, I NS 741/11, I NS 954/19, II K 631/16, II K 1071/18, II K 211/19, II K 1109/19, II K 318/20 oraz III RNS 48/20, III RNS 65/20 - brak daty wpływu dokumentu do SR.

²⁰ Dot. sprawy o sygn. akt: I NS 741/11, II K 1109/19 - faktura nr 5/07/2020 wystawiona 21.07.2020 r. na 8 856,00 zł brutto i faktura nr 00009/2020 wystawiona 14.07.2020 r. na 442,80 zł brutto, obydwie opłacone 13.07.2020 r.

²¹ Dot. sprawy o sygn. akt: I NS 954/19, II K 631/16, II K 783/19, II K 524/20, III RNS 65/20, III RNS 71/20.

²² Dot. sprawy o sygn. akt: III RNS 48/20.

w urzędzie skarbowym, natomiast podatek dochodowy potrąciliśmy na wniosek i zgodnie z oświadczeniem radcy prawnego załączonego do rachunku”.

Z wydziałów do OF przekazywane były potwierdzone za zgodność z oryginałem orzeczenia bądź ich odpisy (w tym odpisy: postanowień, wyroków SR, i/lub SO po apelacji) z pieczęcią prawomocności. Dokumenty przekazane z wydziałów do OF były tożsame z tymi znajdującymi się w aktach spraw²³.

Wynagrodzenie tytułem nieodpłatnej pomocy prawnej/obrony udzielonej z urzędu czy udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika z urzędu było przyznawane w wysokościach określonych rozporządzeniami Ministra Sprawiedliwości: z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez SP kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu²⁴ oraz w sprawie ponoszenia przez SP kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu²⁵ odpowiednio: w jednym przypadku²⁶ oraz w pozostałych przypadkach i stanowiło w sumie kwotę 21 401,44 zł (w tym zaliczka 16,00 zł na podatek dochodowy) powiększoną o należną stawkę podatku VAT 3 972,09 zł zaś zwrot uzasadnionych wydatków zgodnie z postanowieniem wyniósł 11,80 zł.

Wskazać należy, że obowiązujący wzór *Polecenia Wypłaty dotyczącego wydatków z sum SP oraz sum na zlecenie* został wprowadzony Zarządzeniem nr 6/20 Dyrektora z 23.09.2020 r. zatem nie dotyczył objętego próbą kontrolną okresu (7.2020 r.) Mając powyższe na uwadze stwierdzono, że przyjęty obieg dokumentów dotyczących ponoszenia przez SP kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego bądź adwokata z urzędu przed wprowadzeniem powyższej regulacji był niejednolity. Stwierdzono, że faktycznie stosowane tryby postępowania w powyższych przypadkach nie zostały uwzględnione/uszczegółowione w regulacjach wewnętrznych.

[akta kontroli str. 451-624]

3.2. Wydatki ponoszone na świadków (§ 3030 poz. 3 i 4)

Stosownie do zapisów *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie* zlecenie wypłaty świadkom z tytułu zwrotu kosztów podróży, noclegu i utrzymania w miejscu wykonywania czynności sądowej oraz utraconych zarobków lub dochodów związanych ze stawiennictwem w sądzie a także zlecenie wypłaty stronom postępowania zwolnionym od kosztów sądowych z tytułu

²³ Nie dot. sprawy o sygn. akt: II K 720/18, II K 211/19 i II K 656/19 (VI KA 1512/19) - powyższego nie można było zweryfikować, gdyż ww. akta zostały przekazane do innych sądów lub instytucji.

²⁴ Dz.U. z 2016 r., poz. 1715 i Dz.U. z 2019 r., poz. 68.

²⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 1714 i Dz. U. z 2017 r. poz. 1796.

²⁶ Dot. sprawy o sygn. akt: III RNS 48/20.

zwrotu kosztów podróży określa *Karta obiegu i kontroli dokumentów* odpowiednio Nr 39 i 44. W obydwu przypadkach wypłata winna była być realizowana w oparciu o Postanowienie sądu lub referendarza sądowego. 6.12.2021 r.²⁷ poinformowano, iż poza *Zarządzeniem Nr 1/16 Dyrektora SR z 23.02.2016 r. w sprawie zwrotu kosztów przejazdu świadka z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie Sądu Rejonowego w Legionowie oraz zwrotu zarobku lub dochodu utraconego z powodu stawiennictwa w sądzie* (wprowadzającym ujednolicony wzór formularza – wniosku świadka o zwrot kosztów stawiennictwa w sądzie) Sąd nie posiada innych wewnętrznych regulacji dot. tego rodzaju wydatków.

Zwrot kosztów przejazdów świadkom w badanym okresie stanowił kwotę 1 373,82 zł²⁸, a wypłata rekompensat za utracony zarobek - 245,88 zł (§ 3030 poz. 3 - pięć wniosków²⁹ i § 3030 poz. 4 - trzy wnioski świadków o zwrot kosztów stawiennictwa w Sądzie)³⁰.

Wypłaty należności świadkom dokonywano każdorazowo na ich wniosek, na podstawie dokumentu (polec. wypł.) sporządzonego przez pracownika działającego z upoważnienia kierownika sekretariatu i załączonego do niego odpisu orzeczenia (postanowienia sędziego o przyznaniu należności świadkowi). Każdorazowo - poza jednym przypadkiem³¹ - świadkowie na przedmiotowych wnioskach wskazywali numer konta bankowego, na które należy dokonać zwrotu. W przypadku wniosków o zwrot utraconego zarobku świadkowie przedkładali stosowne zaświadczenia z zakładów pracy (poza jednym przypadkiem³²). Wszyscy świadkowie we wnioskach wskazali, że do SR w dniu rozpraw przyjechali samochodami prywatnymi. Wskazane przez nich i następnie przyznane przez Sąd stawki za kilometr nie były wyższe niż te określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy³³.

W przypadku sprawy IC 707/19 pomimo, że świadek we *Wniosku świadka o zwrot kosztów stawiennictwa w Sądzie* z 1.10.2020 r. wskazał numer rachunku bankowego, protokolant sądowy w polec. wypł. nie wskazał żadnego numeru konta bankowego.

²⁷ Wiadomość e-mail z adresu [redacted]

²⁸ [redacted] 14.12.2021 r. wyjaśniła, iż cyt. „Na wydruku karty wydatków konta 130 systemu ZSRK, wypłacone kwoty tego samego dnia z tej samej pozycji paragrafowej sumowane są wg programu budżetowego tzn. Wydziałami, czyli Miejscem Powstania Kosztów, dlatego kwota 504,99 zł wydatkowana w dniu 21.05.2021 r. obejmuje łącznie dwie wypłaty w sprawach karnych”.

²⁹ Wiadomość e-mail z adresu [redacted]

³⁰ Wykaz dokumentów objętych próbą zawiera załącznik do niniejszego dokumentu.

³¹ Nie dot. sprawy o sygn. akt: III Nsm 536/20.

³² Nie dot. sprawy o sygn. akt: II K 884/19.

³³ Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.

Postanowienie przyznające świadczeniowi środki wydano 19.11.2020 r. Wypłatę za pośrednictwem operatora pocztowego zlecono 4.05.2021 r. Środki nie zostały podjęte i wróciły na konto SR. Pismem z 8.06.2021 r. zwrócono się do świadka z prośbą o wskazanie numeru konta bankowego w związku z wypłatą przyznanego wynagrodzenia za zwrot kosztów dojazdu (pismo nie zostało podjęte i wróciło do SR). 14.12.2021 r. wyjaśniono³⁴ iż:

- świadek nie podjął przekazu ani korespondencji w terminie i środki wróciły na konto SR i czekają w dalszym ciągu na wypłatę,
- akta 2.03.2021 r. zostały przesłane do SO Warszawa-Praga i zostały zwrócone do SR 21.07.2021 r. Zatem na dzień formułowania polec. wypł. z 27.04.2021 r. akt sprawy nie było w SR.

Dokumenty przekazane z wydziałów do OF są tożsame z tymi znajdującymi się w aktach spraw³⁵.

[akta kontroli str. 378-450]

4. Zwroty z konta dochodów związane z postępowaniem sądowym

Zwroty co do zasady dokonywane były zgodnie z polec. wypł.³⁶ na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty bądź wskazany w pozwach, pismach stron i/lub ich pełnomocników ewentualnie za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym na adres zamieszkania. Jednakże zastrzeżenia budzą przypadki, gdy zwroty są dokonywane:

- zgodnie ze wskazaniem na polec. wypł., które otrzymał OF z wydziału merytorycznego – przy czym na inny rachunek niż wskazany w pozwie/ugodzie/piśmie powoda np. na rachunek, z którego wpłynęła do SR wpłata opłaty sądowej bądź za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym na adres zamieszkania - pomimo, iż w aktach sprawy wskazany jest przez powoda numer konta do zwrotu opłaty sądowej,
- na niewłaściwie wskazane w polec. wypł. konto bankowe - wystąpił błąd pisarski w numerze konta a OF nie otrzymał kopii dokumentu (bądź jego części), w którym właściwy rachunek bankowy jest wskazany. Zwrócono uwagę, iż ryzyko błędnego zwrotu zwiększa się w sytuacji, gdy opłata sądowa została wniesiona do kasy sądu bądź znakami opłaty sądowej i księgowość nie ma możliwości zweryfikować tego w systemie ZSRK,

³⁴ Pismo podpisała [redacted] notatkę urzędową sporządziła [redacted] sekretarz sądowy.

³⁵ Nie dot. sprawy o sygn. akt: II K 144/19 - powyższego nie można było zweryfikować, gdyż ww. akta zostały przekazane do innych sądów lub instytucji.

³⁶ Dokument każdorazowo podpisany przez upoważnionego pracownika właściwego Wydziału Sądu, zawierający uzasadnienie zwrotu i wskazanie daty wpłaty zwracanej kwoty wraz z odpisem prawomocnego orzeczenia sądu - Karta obiegu i kontroli dokumentów Nr 49.

- w oparciu o odpisy prawomocnych orzeczeń sądu a OF nie otrzymywał, wymaganych zapisami *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie*, polec. wypł.,
- na numer konta wynikający z ostatniej operacji bankowej – w sytuacji, gdy w postępowaniu elektronicznym pozew wpływał przez portal *Elektroniczne Postępowanie Upominawcze* (dalej: EPU) kilka miesięcy wcześniej niż dokonywana była wpłata uzupełniająca opłaty sądowej - zwrot był dokonywany na rachunek bankowy, z którego wpłynęła do SR ostatnia wpłata, niezgodnie ze wskazaniem powoda wynikającym z pozwu. Przy czym z wyjaśnień wynika, iż nie we wszystkich sprawach przekazanych przez EPU widnieją numery kont do zwrotu opłaty sądowej,
- pomimo omyłek pisarskich występujących w prawomocnych orzeczeniach sądu (groszowe różnice w kwotach do zwrotu).

Na podstawie losowo wybranych 67 operacji finansowych³⁷, ustalono, co następuje:

- a) w przypadku 44 spraw dot. 45 zwrotów z konta dochodów budżetowych z I WC, w tym:
  - 18 spraw³⁸ cywilnych podlegających rozpoznaniu w postępowaniu nakazowym i upominawczym (oznaczenie NC). Co do zasady zwrotu dokonano zgodnie z polec. wypł na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty bądź wskazany w pismach stron i/lub ich pełnomocników. Niemniej jednak stwierdzono, że:
    - w sprawie I NC 2430/19 zwrotu 2 028,00 zł³⁹ dokonano w oparciu o pismo Kancelarii Prawnej z 7.11.2019 r. przy braku polec. wypł. z I WC oraz numeru sprawy w korespondencji z Kancelarii Prawnej oraz na wyciągach bankowych.
    - w sprawach I NC 1824/19 i NC 2082/19 pomimo, iż OF otrzymała polec. wypł. z 29.11.2019 r. i 22.01.2020 r. wraz załączonymi *Nakazami zapłaty w postępowaniu upominawczym* odpowiednio z 17 i 30.09.2019 r. to na polec. wypł. brak jest wskazania tych załączników. W obydwu przypadkach zwrotu dokonano na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty opłaty sądowej.
    - w sprawie I NC 2236/18, stwierdzono ryzyko popełnienia pomyłki, przy niepełnym udostępnianiu OF informacji z dokumentacji merytorycznej. Do OF wpłynęło z I WC

³⁷ Kontrolę przeprowadzono na próbie, na podstawie wydruku z systemu ZSRK (sporządzonego na potrzeby kontroli) za 2020 r. dotyczącego zwrotów z konta dochodów budżetowych (§ 0630 „Wpływy z tyt. opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczonych na rzecz SP z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego”) do kontroli. Z 1729 pozycji w arkuszu kalkulacyjnym Excel wysortowano wartości powyżej 249,99 zł i następnie z 335 pozycji wybrano co piątą pozycję zestawienia.

³⁸ Dot. spraw o sygn. akt: I NC 3232/17; I NC 1062/18; I NC 1867/18; I NC 2236/18; I NC 2439/18; I NC 3229/18; I NC 933/19; I NC 1357/19; I NC 1789/19 (wcześniej I NC 1784/19); I NC 1824/19; I NC 1956/19; I NC 2032/19; I NC 2036/19; I NC 2082/19; I NC 2430/19; I NC 2673/19; I NC 620/20; I NC 1355/20.

³⁹ Zwrot jednej z dwukrotnie przelanej kwoty na konto SR 4 i 5.11.2019 r.

polec. wypł. wraz z odpisem *Nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym* (nakazujący zwrot 2 582,25 zł) oraz wyciągiem z Zarządzenia z 28.05.2020 r., którym zarządzono zwrot 2 582,25 zł. W znajdującym się w aktach sprawy *Nakazie zapłaty* zarządzono, iż cyt. „*po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty, zwrócić stronie powodowej kwotę 2 582,75 zł⁴⁰ (...) tytułem zwrotu 3/4 uiszczonej opłaty sądowej od pozwu*”. Przy czym należy zwrócić uwagę, iż OF otrzymuje jedynie wycinek informacji, gdyż opłata wskazana w pozwie jako uiszczona przekazywana przez powoda na dobro rachunku SR – nie ma nadanego numeru sprawy (opłaty uzupełniające, w tytule przelewu mają wskazywaną sygnaturę akt sprawy, której dotyczą).

- 17 spraw⁴¹ cywilno-rodzinnych (oznaczenie C). Co do zasady zwrotu dokonano zgodnie z polec. wypł. na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty bądź wskazany w pismach stron i/lub ich pełnomocników. Niemniej jednak stwierdzono, że:
  - w sprawie I C 142/18, zwrotu 1 125,00 zł dokonano 12.03.2020 r. za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym na adres zamieszkania⁴² pomimo, iż do SR wpłynęło pismo Kancelarii Prawnej z 3.12.2019 r., w którym wskazano numeru rachunku bankowego do zwrotu opłaty sądowej. Wyjaśniono⁴³, że cyt. „*na poleceniu wypłaty z k. 69 nie został wskazany numer konta do zwrotu opłaty. Wynikało to z oczywistej omyłki spowodowanej bardzo dużą ilością spraw do wykonania*”.
  - w 7 przypadkach zwrotu dokonano na rachunek bankowy, którego OF nie miał możliwości zweryfikować:
    - w sprawie I C 1309/19 zwrotu dokonano zgodnie ze wskazaniem na polec. wypł. na rachunek wskazany w pozwie (ten sam rachunek bankowy, z którego wpłata wpłynęła).
    - w sprawach I C 582/19, I C 1292/19, I C 869/20, I C 891/20 zwrotu dokonano zgodnie ze wskazaniem na polec. wypł. na rachunek, z którego wpłynęła wpłata,

---

⁴⁰ Z akt sprawy wynika, iż opłata sądowa uiszczona została w wysokości 3 443,00 zł. Zatem 3/4 uiszczonej opłaty daje w sumie 2 582,25 zł, a nie jak nakazał asesor sądowy 2 582,75 zł. Przy czym w *Zarządzeniu* wykonawczym z 28.05.2020 r. sędzia zarządził zwrócić stronie powodowej w sumie 2 582,25 zł.

⁴¹ Dot. spraw o sygn. akt: I C 629/17; I C 100/18; I C 142/18; I C 818/18; I C 115/19; I C 313/19; I C 582/19; I C 676/19; I C 1292/19; I C 1309/19; I C 1393/19upr; I C 282/20; I C 611/20; I C 687/20; I C 827/20; I C 869/20; I C 891/20.

⁴² zgodnie ze wskazaniem na polec. wypł. z 9.03.2020 r., które otrzymał OF - na polec. wypł. nie wskazano numeru rachunku bankowego a jedynie adres.

⁴³ Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [REDACTED]

ale na inny rachunek bankowy niż wskazany w pozwie. W odniesieniu do spraw I C 1292/19 i C 869/20 wyjaśniono⁴⁴, odpowiednio, że:

- „numer wskazany w poleceniu zapłaty został wpisany zgodnie z załączonym dowodem wpłaty z dnia 19.11.2019 r. Nadto wskazuję, iż nie we wszystkich sprawach przekazanych z EPU widnieją numery kont do zwrotu opłaty sądowej. Pozew w postępowaniu elektronicznym wpłynął w dniu 25/07/2019 r. a dowód wpłaty wpisu sądowego w dniu 19/11/2019 r. W związku z powyższym przyjęto, iż numer konta wskazany na kwicie z dnia 19/11/2019 r. jest bardziej aktualny i dokonano zwrotu na w/w rachunek”.
- „Pracownik sporządzający polecenie wypłaty z dnia 14.10.2020 r. wskazał na tym poleceniu numer rachunku (...) z potwierdzenia wpłaty, a nie z wydruku pozwu z e-sąd z uwagi na to, że z tego rachunku dokonano wpłaty, z której realizowany był zwrot”.
- o w sprawach I C 629/17 i C 282/20 zwrotu dokonano zgodnie ze wskazaniem na polec. wypł. na rachunek bankowy wskazany w piśmie powoda, do zwrotu opłaty sądowej.

Brak obowiązku przekazywania wraz z polec. wypł. pozwów ani ich części czy pism procesowych, gdzie wskazywany jest rachunek bankowy do zwrotu opłaty sądowej, uniemożliwia weryfikację prawidłowości wskazanego na polec. wypł. konta bankowego. Zatem OF nie mając pełnej informacji z wydziału merytorycznego nie może tych danych zweryfikować.

- w sprawach I C 142/18, I C 676/19, I C 687/20 w polec. wypł. nie wskazano żadnego numeru rachunku bankowego, przy czym zwrotu dokonano w 1 przypadku za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym na adres zamieszkania, zaś w 2 pozostałych na konta wskazane w pismach procesowych, które są w posiadaniu OF (w których wskazano numer rachunku bankowego do zwrotu opłaty sądowej od pozwu).

Ponadto, w sprawie I C 100/18 stwierdzono, że OF otrzymał polec. wypł. wraz z załączonym *Postanowieniem*, lecz na polec. wypł. brak jest wskazania tego załącznika. Zwrot został dokonany na rachunek, z którego wpłata wpłynęła, przy czym w ugodzie zawartej na rozprawie wskazano, że połowę opłaty od pozwu pozwany ma wpłacić na określone konto Kancelarii i jest podany inny rachunek bankowy niż ten, z którego opłata

⁴⁴ Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [REDACTED] oraz Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [REDACTED]

wpłynęła. Wyjaśniono⁴⁵, że cyt. „Pracownik sporządzający polecenie wypłaty nie pracuje w tut. Sądzie. Po dokonaniu analizy akt sprawy wynika, że pracownik wskazał numer konta do zwrotu opłaty zgodnie z potwierdzeniem opłaty od pozwu. Pracownik nie dokonał analizy treści ugody, w której powód wskazał inny numer konta do wpłaty roszczenia wynikającego z ugody”.

- 8 spraw⁴⁶ cywilnych podlegających rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym (oznaczenie NS). We wszystkich przypadkach zwrotu dokonano w oparciu o polec. wypł. na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty bądź wskazany w pismach stron i/lub ich pełnomocników. W sprawie akt II NS 680/19, zwrotu dokonano za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym na adres zamieszkania pomimo, iż wpłata wpłynęła z rachunku bankowego. Wyjaśniono⁴⁷, iż „rachunek (...) został wygenerowany jako przekaz pocztowy (wskazano adres korespondencyjny do zwrotu opłaty (...), ponieważ na dowodzie wpłaty z 16.10.2019 r. k.16 widnieje dwóch wpłacających i nie jest określone, do którego wpłacającego należy wskazany w przekazie numer konta bankowego”. W sprawie I NS 251/19 na polec. wypł. wskazano inny rachunek bankowy niż wynikający z pisma wnioskodawcy z 17.12.2019 r. Następnie do OF wpłynęło kolejne polec. wypł. wraz z odpisem Zarządzenia sędziego SR z 31.12.2019 r. dot. zwrotu opłaty sądowej. Wyjaśniono⁴⁸, iż cyt. „w dniu 17/01/2020 w momencie wykonywania zwrotu (...) opłaty w kwocie 600 zł (...) system bankowy wychwycił błędny numer konta bankowego (...) Wydział cywilny przygotował nowe polecenie wypłaty do powyższej sprawy, które wpłynęło do wydziału finansowego w dniu 30/01/2020 z właściwym kontem bankowym (...) Przelew został dokonany na zmienione konto, podane przez wydział cywilny”. Jednocześnie wyjaśniono⁴⁹, iż „podczas sporządzania polecenia wypłaty do Oddziału Finansowego tutejszego Sądu omyłkowo nie dołączono kserokopii pisma wnioskodawczyni”. Ponadto w sprawie I NS 700/18 stwierdzono, że OF otrzymał polec. wypł. z 28.02.2020 r. wraz załączonym Postanowieniem oraz pismem wnioskodawcy, lecz na polec. wypł. brak jest wskazania tych załączników.
- sprawa I CO 659/20 cywilna (oznaczenie CO), w której zwrotu dokonano na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty, wskazany na polec. wypł. przekazane w tym samym dniu do OF przez I WC.

⁴⁵ Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [redacted]

⁴⁶ Dot. spraw o sygn. akt: I NS 626/17; I NS 351/18; I NS 700/18; I NS 251/19; I NS 316/19; I NS 567/19; I NS 680/19; I NS 566/20.

⁴⁷ Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [redacted]

⁴⁸ Pismo z 13.12.2021 r. [redacted] z Księgowości.

⁴⁹ Notatka urzędowa z 13.12.2021 r. [redacted]

- d) 3 spraw⁵⁶ dot. 3 zwrotów z konta dochodów budżetowych z IV WKW. W dwóch przypadkach zwrotu dokonano na rachunek bankowy, z którego dokonano wpłaty, zaś w jednym przypadku⁵⁷, gdy opłatę sądową od uczestników postępowania wieczysto-księgowego 12.03.2019 r. pobrał notariusz⁵⁸ - zwrotu dokonano 17.12.2020 r. za pośrednictwem operatora pocztowego przekazem pocztowym. W aktach spraw: IV KW 5751/19 i IV KW 3/20 stwierdzono brak polec. wypł. odpowiednio z 27.11.2019 r. i z 11.08.2020 r. Z wyjaśnień kierownika IV WKW⁵⁹ wynika, iż cyt. „*brak polecenia wypłaty w aktach księgi wieczystej (...) wynika z omyłki pracownika. Jednocześnie informuję, iż IV Wydział Ksiąg Wieczystych doloży wszelkiej staranności, aby takie sytuacje więcej nie miały miejsca*”. W odniesieniu do zwrotu nadpłaty dot. kwot wynikających z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis do księgi wieczystej zamieszczanych w aktach notarialnych - zwrotu dokonano w oparciu o otrzymane pismo z Kancelarii Notarialnej, bez polecenia zwrotu (*Karta obiegu i kontroli dokumentów Nr 49*), o którym mowa wcześniej.
- e) 12 operacji niebędących zwrotami a przeksięgowaniami dotyczącymi w 11 przypadkach przeniesienia środków z konta dochody budżetowe na konto sumy na zlecenie (zaliczki) zaś w 1 przypadku jest to zapis księgowy anulujący operację księgową (storno). Udostępniono dokumentację⁶⁰ bądź wyjaśnienia z 13 i 14.12.2021 r., przy czym:
- w sprawie o sygn. akt I NS 350/18 gdy przeksięgowania dokonano w oparciu o Zarządzenie sędziego SR w aktach sprawy stwierdzono brak przedmiotowego Zarządzenia. Wyjaśniono⁶¹, iż omyłkowo przekazano do OF oryginał zarządzenia o przeksięgowaniu kwoty 1 500,00 zł cyt. „*Na zarządzeniu (...) wskazano omyłkowo datę 05.06.2020 r. zamiast 06.05.2020 r. Pragnę zauważyć, że jest to incydentalny przypadek, a do Oddziału Finansowego zawsze zostaje przekazany odpis zarządzenia sporządzony za zgodność z oryginałem, który stanowi tożsamą treść zarządzenia sędziego*”. Jednocześnie wyjaśniono⁶², iż opłata 1 500,00 zł z Urzędu Miasta Legionowo wpłynęła 2.04.2019 r. omyłkowo na konto dochodów budżetowych zamiast na konto sum na zlecenie.

⁵⁶ Dot. spraw o sygn. akt KW.5751/19 i KW.3/20 oraz zwrotu nadpłaty (bez akt sprawy).

⁵⁷ Dot. sprawy o sygn. akt KW.5751/19.

⁵⁸ zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. *Prawo o notariacie* oraz art. 44 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*.

⁵⁹ Dwa wyjaśnienia z 13.12.2021 r. [REDACTED]

⁶⁰ Dot. spraw o sygn. akt: I NS 350/18 i akt I C 1110/19.

⁶¹ Notatka urzędowa z 10.12.2021 r. [REDACTED]

⁶² Pismo z 10.12.2021 r. [REDACTED]

- w przypadku gdy dokonano przeksięgowania 900,00 zł z konta dochodów na konto sum na zlecenie w oparciu o *Zarządzenie*⁶³ sędziego SR z 16.12.2020 r. w aktach znajdują się dwa polec. wypł. należności z sum na zlecenie (zaliczki) z 15.12.2020 r. (*Karta obiegu i kontroli dokumentów Nr 49*).

Dokumenty przekazane z wydziałów do OF są tożsame z tymi znajdującymi się w aktach spraw⁶⁴.

[akta kontroli str. 625-1076]

5. Windykacja należności sądowych

5.1. Analiza wewnętrznych uregulowań dotyczących należności sądowych

Obecnie w SR obowiązuje *Instrukcja w sprawie ewidencji i egzekucji należności sądowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie* stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia Dyrektora nr 34/18 z 28.12.2018 r. (dalej: Instrukcja z 2018 r.). W związku z tym, że ww. dokument nakłada równocześnie obowiązki na pracowników SR i sędziów powinien zostać wprowadzony w życie również zarządzeniem Prezesa Sądu, gdyż tylko prezes właściwego sądu jest zwierzchnikiem służbowym sędziów.

Poprzednia *Instrukcja w sprawie ewidencji i egzekucji należności sądowych w Sądzie Rejonowym w Legionowie* stanowiła załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 12/07 Prezesa SR z 9.03.2007 r. (dalej: Instrukcja z 2007 r.).

Instrukcje określały i określają zasady postępowania przy naliczaniu, egzekucji, umarzaniu i ewidencji należności sądowych. Zgodnie z ich postanowieniami wszystkie merytoryczne decyzje związane z należnościami sądowymi, w tym w zakresie rozliczeń z komornikami i umorzeń należności sądowych, podejmowane miały być przez Prezesa Sądu, Kierowników Sekcji lub Sędziów, w zakresie przypisanych im uprawnień. Natomiast wszelkie sprawy związane z przygotowaniem dokumentów do podejmowania decyzji przez ww. osoby prowadzili i prowadzą wyznaczeni pracownicy sekretariatów Wydziałów oraz sekretariatu Sekcji Wykonawczej (dalej: Sek. Wyk.), w których dana sprawa się toczy.

Ewidencja należności sądowych powinna być prowadzona w systemie informatycznym firmy Currenda sp. z o.o. Przy ewidencjonowaniu należności sądowych (za pomocą kart i dzienników) w sprawach: cywilnych, karnych, rodzinnych i nieletnich powinny być prowadzone odrębne urządzenia księgowe.

⁶³ Dot. sprawy o sygn. akt IC 1110/19; *Polecenia wypłaty* z 15.12.2020 r. (jedno na kwotę 360,00 zł, drugie na 450,00 zł) przekazano do księgowości 15.12.2020 r.

⁶⁴ Nie dotyczy spraw, których akta zostały przekazane do innych sądów lub instytucji, z powodu obiektywnego braku możliwości zweryfikowania powyższego.

Kartę dłużnika (dalej: KD) powinno zakładać się dla każdego dłużnika oddzielnie, w formie papierowej i elektronicznej, a od 2018 r. tylko w formie elektronicznej, niezwłocznie po upr. się orzeczenia sądu zasądzonego na rzecz SP grzywnę lub opłaty i koszty sądowe jednak nie później niż w terminie 14 dni od daty upr. się tegoż orzeczenia.

Do obowiązków osoby prowadzącej należności należy i należało w szczególności:

- **bieżące** (chronologicznie według dat upr. się orzeczenia sądu) przypisywanie należności sądowych do KD i równoczesne wzywianie dłużników do zapłaty z pouczeniem, że w przypadku nieuiszczenia należności w wyznaczonym terminie (30 dni w sprawach karnych i o wykroczenia oraz 14 dni w sprawach cywilnych) zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne (dalej: postęp. egzek.) na koszt dłużnika;
- po bezskutecznym upływie terminu do dobrowolnej zapłaty kierowanie do komornika poleceń egzekucyjnych;
- w przypadku braku wpłat należności lub informacji o stanie egzekucji w okresach kwartalnych wysyłanie ponagieł do komornika;
- **niezwłoczne** dokonywanie zapisów na karcie dłużnika dotyczących uiszczeń i odpisów, zgodnie z otrzymanymi dowodami wpłat i decyzjami o umorzeniu/odpisaniu należności sądowych;
- **przedstawianie bez zwłoki** Kierownikowi Sekcji wszelkiego rodzaju pism i wniosków składanych przez dłużników w celu podjęcia stosownych decyzji w zakresie realizacji należności sądowych.

Stwierdzenie prawomocności miało następować na podstawie zarządzenia sędziego prowadzącego daną sprawę. Zarządzenia o stwierdzeniu prawomocności miały być wydawane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, po upr. się orzeczenia lub od daty zwrotu akt sądowi pierwszej instancji.

Wskazać należy, że postanowienia ww. Instrukcji wyznaczające, w sprawach cywilnych, dłużnikowi 14 dniowy termin do zapłaty - były i są niezgodne z § 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2016 r. *w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących SP* (dalej: *rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji*) mówiącym o 30 dniowym terminie do dobrowolnego uiszczenia należności od dnia doręczenia wezwania.

Ponadto, w Instrukcjach znajdują się nieprecyzyjne zapisy takie jak: **bieżące** (chronologicznie według dat upr. się orzeczenia sądu), **niezwłoczne** dokonywanie zapisów na

karcie dłużnika, **przedstawianie bez zwłoki** Kierownikowi Sekcji, tj. bez wskazania maksymalnego terminu na dokonanie konkretnych czynności. Ponadto brak w nich określenia konkretnych terminów na:

- przekazania akt do windykacji od daty upr. się orzeczenia lub zwrotu akt sądowi I instancji
- wysłania wezwania do zapłaty (dalej: wezw. do zapł.) do od daty upr. się orzeczenia lub zwrotu akt sądowi I instancji i
- wysłania zlecenia egzekucyjnego komornikowi od upływu terminu do zapłaty.

Zaznaczyć należy, że nieustalenie konkretnych/maksymalnych terminów dla dokonania określonych czynności przez właściwe osoby może utrudniać przepływ dokumentów między stanowiskami pracy i tym samym wydłużać egzekucję należności sądowych oraz zwiększać ryzyko braku możliwości ustalenia osób odpowiedzialnych za powyższe.

[akta kontroli str. 1077-1119]

5.2. Windykacja należności sądowych⁶⁵Sprawdzono, w szczególności prawidłowość

i terminowość dokonywania przypisów należności oraz terminowości wszczynanych postępowań egzekucyjnych. Ustalono⁶⁶, że we wszystkich sprawach podjęto działania zmierzające do wyegzekwowania należności. Niemniej jednak, zwraca się uwagę, że:

- na wszystkich KD nie odnotowano dat ich założenia,
- wyznaczono dłużnikowi we wszystkich 6 sprawach cywilnych 14 dniowy termin zapłaty czy naruszono § 1 pkt. 1 *rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji* mówiącym o 30 dniowym terminie do dobrowolnego uiszczenia należności od dnia doręczenia wezwania: KD nr 57/2017/C (Sygn. Akt ICO 2256/15), KD nr 43/2017/C (Sygn. Akt. IC 193/11), KD nr 28/2017/C (Sygn. Akt. INS 339/11), KD nr 61/2016/C (Sygn. Akt. IC 477/15), KD nr 19/2017/R (Sygn. Akt. III RC 351/12), KD nr 28/2017/R (Sygn. Akt. III RC 16/17),
- upłynął zbyt długi (ponad 14 dniowy) termin od upr. się orzeczenia zasądzającego na rzecz SP grzywnę lub opłaty do wysłania wezw. do zapł., co narusza postanowienia § 7 i § 24 Instrukcji z 2007 r. lub § 23 Instrukcji z 2018 r. zgodnie, z którymi KD zakłada się niezwłocznie po upr. się orzeczenia zasądzającego na rzecz SP grzywnę lub opłaty i koszty sądowe jednak nie później niż w terminie 14 dni od daty upr. się tegoż

⁶⁵ Z przedłożonych z poszczególnych Wydziałów Sądu wykazów należności wg klasyfikacji RB-N za IV kwartał 2017 r. losowo wybrano 65 kart dłużnika (dalej: KD) w zakresie należności wymagalnych, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone na koniec 2017 r.

⁶⁶ 8 z I WC i III WRiN, 57 z II WK – szczegóły próby w załączniku do niniejszego dokumentu.

orzeczenia, a do obowiązków osoby prowadzącej należności należy w szczególności bieżące (chronologicznie według dat upr. się orzeczenia sądu) przypisywanie należności sądowych do kart dłużników i **równoczesne** wzywianie dłużników do zapłaty. Dotyczy 45 spraw np.: KD nr 1537/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 509/10, II KO 1746/16)⁶⁷, KD nr 1326/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 891/10, I Ds. 225/08)⁶⁸, KD nr 1418/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 887/17, 2 Ds. 514/17)⁶⁹, KD nr 1555/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 161/16, KS/60-57/14)⁷⁰, KD nr 15557/2013/K(s) (Sygn. Akt. II K 550/13, I Ds. 427/13)⁷¹, KD nr 1954/2014/K(s) (Sygn. Akt. II K 1101/11)⁷², KD nr 1471/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 801/15, KS/60-77/13)⁷³, KD nr 1463/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 172/16, 2 Ds. 29/16)⁷⁴, KD nr 1377/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 1034/16, 2 Ds. 658/15)⁷⁵, KD nr 1265/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 306/14, 1 Ds. 264/14)⁷⁶,

- niewysyłanie ponagieł do komornika w okresach kwartalnych w przypadku braku wpłat należności lub informacji o stanie egzekucji narusza odpowiednio § 24 i 23 Instrukcji z 2007 i 2018 r. Dotyczy 32 spraw np.: KD nr 61/2016/C (Sygn. Akt. IC 477/15)⁷⁷, KD nr 19/2017/R (Sygn. Akt. III RC 351/12)⁷⁸, KD nr 1954/2014/K(s) (Sygn. Akt. II K 1101/11)⁷⁹, KD nr 1471/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 801/15, KS/60-77/13)⁸⁰, KD nr 1463/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 172/16, 2 Ds. 29/16)⁸¹, KD nr 1265/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 306/14, 1 Ds. 264/14)⁸², KD nr 1257/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 479/17, 2 Ds. 581/17)⁸³, KD nr 1162/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 745/15, UKS 2091/W2M/50/120/14)⁸⁴, KD nr 1650/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 729/16, 1 Ds.

⁶⁷ Orzeczenie upr. się 7.10.2016 r., wezw. do zapł. wysłano 23.11.2016 r. (18.11.2016 r. wpływu akt do Sek.Wyk.).

⁶⁸ Orzeczenie upr. się 11.03.2013 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk. 10.11.2017 r. (

⁶⁹ Orzeczenie upr. się 25.10.2017 r., wezw. do zapł. wysłano 22.11.2017 r. (20.11.2017 r. wpływ akt do Sek.Wyk.).

⁷⁰ Orzeczenie upr. się 19.10.2017 r., wezw. do zapł. wysłano 20.12.2017 r. (11.12.2017 r. wpływ akt do Sek.Wyk.).

⁷¹ Orzeczenie upr. się 20.07.2013 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk.26.08.2013 r.

⁷² Orzeczenie upr. się 4.01.2014 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk. dopiero 3.09.2014 r.

⁷³ Orzeczenie upr. się 18.10.2017 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk. 27.11.2017 r.

⁷⁴ Orzeczenie upr. się 18.09.2017 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk. 27.11.2017 r.

⁷⁵ Orzeczenie upr. się 18.10.2017 r., wezw. do zapł. wysłano 24.10.2017 r. (19.01.2017 r. wpływ akt do Sek.Wyk.).

⁷⁶ Orzeczenie upr. się 11.09.2017 r., wezw. do zapł. wysłano i wpływ akt do Sek.Wyk. 21.11.2017 r.

⁷⁷ Zlec. egzek. 19.04.2017 r. a ponaglenie komornika dopiero 13.10.2017 r.

⁷⁸ Zlec. egzek. z 3.11.2017 r. a ponaglenie komornika dopiero z 9.03.2018 r.

⁷⁹ Zlec. egzek. z 25.11.2016 r. a ponaglenie komornika dopiero i tylko jedno z 5.05.2017 r. a pierwsze uiszczenie dopiero 25.01.2018 r.

⁸⁰ Zlec. egzek. z 28.02.2018 r. i umorzenie postęp. egzek. 20.12.2018 r. – brak ponaglenia.

⁸¹ Zlec. egzek. z 28.02.2018 r. a ponaglenie komornika tylko jedno i dopiero 21.10.2019 r. a umorzenie postęp. egzek. 17.09.2020 r.

⁸² Zlec. egzek. z 8.12.2017 r. a ponaglenie komornika 18.06.2018 r.

⁸³ Zlec. egzek. z 28.02.2018 r. i umorzenie postęp. egzek. 31.12.2018 r. – brak ponaglenia.

⁸⁴ Zlec. egzek. z 28.02.2018 r. brak na KD informacji o umorzeniu postęp. egzek., ponaglenia z 21.10.2019 r. i 17.09.2020 r. (6.12.2021 r. zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności).

- 619/16)⁸⁵, KD nr 152/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 1069/16, 2 Ds. 1267/16)⁸⁶, KD nr 147/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 1132/16, Ks/60-16/14)⁸⁷,
- wystąpił zbyt długi okres od upływu terminu do zapłaty do wszczęcia postęp. egzek./zlecenie egzekucyjne (dalej: zlec. egzek.) (Kontrolujący przyjęli ponad dwa miesiące od upływu terminu zapłaty, gdyż w Instrukcjach nie określono przedmiotowego terminu). Dotyczy 10 spraw: KD nr 1418/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 887/17, 2 Ds. 514/17)⁸⁸, KD nr 1257/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 479/17, 2 Ds. 581/17)⁸⁹, KD nr 1162/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 745/15, UKS 2091/W2M/50/120/14)⁹⁰, KD nr 1650/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 729/16, 1 Ds. 619/16)⁹¹, KD nr 152/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 1069/16, 2 Ds. 1267/16)⁹², KD nr 854/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 54/16, 2 Ds. 1249/15)⁹³, KD nr 1171/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 1212/12, II KO 1400/16, 2 Ds.1480/12)⁹⁴, KD nr 187/2015/K(s) (Sygn. Akt. II K 149/12, V Ds. 131/11)⁹⁵, KD nr 1550/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 529/16, 2 Ds. 126/16)⁹⁶, KD nr 1559/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 925/17, 1409-SKK.60.65.2017)⁹⁷,
  - na KD nie odnotowano daty odbioru wezw. do zapł. lub widnieje niewłaściwa data. Dotyczy 23 spraw np.: KD nr 1555/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 161/16, KS/60-57/14), KD nr 15557/2013/K(s) (Sygn. Akt. II K 550/13, I Ds. 427/13), KD nr 1563/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 594/17, 2 Ds. 962/15), KD nr 1342/2017/K(s) (Sygn. Akt. II Kop 12/17)⁹⁸, KD nr 1265/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 306/14, 1 Ds. 264/14), KD nr 152/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 1069/16, 2 Ds. 1267/16), KD nr 854/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 54/16, 2 Ds. 1249/15), KD nr 1727/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 133/16, 2 Ds. 81/16), KD nr 1722/2016/K(s) (Sygn. Akt. II K 884/16, 2 Ds. 878/16), KD nr 1666/2016/K(s) (Sygn. Akt. II W 877/16, 1409-KS.60.50.2016).

⁸⁵ Zlec. egzek. z 13.05.2017 r. i umorzenie postęp. egzek. 13.09.2017 r. – brak ponaglenia.

⁸⁶ Zlec. egzek. z 27.06.2017 r. brak na KD informacji o umorzeniu postęp. egzek. i brak ponaglenia (5.01.2018 r. zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności).

⁸⁷ Zlec. egzek. z 13.05.2017 r. a pierwsze zajęcie komornicze 18.01.2018 r.– brak ponaglenia

⁸⁸ 24.11.2017 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 26.02.2018 r.

⁸⁹ 7.11.2017 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 28.02.2018 r.

⁹⁰ 23.10.2017 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 28.02.2018 r.

⁹¹ 2.02.2017 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 13.05.2017 r.

⁹² 10.02.2017 r. wysłano wezw. do zapł., zlec. egzek. z 27.06.2017 r.

⁹³ 13.06.2016 r. wysłano wezw. do zapł., zlec. egzek. z 22.09.2016 r.

⁹⁴ 25.08.2016 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 25.11.2016 r.

⁹⁵ 6.02.2015 r. wysłano wezw. do zapł., zlec. egzek. z 24.06.2015 r.

⁹⁶ 28.12.2017 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 17.14.2018 r.

⁹⁷ 9.01.2018 r. odbiór wezw. do zapł., zlec. egzek. z 17.14.2018 r.

⁹⁸ Wezw. do zapł. z 13.11.2017 r., zlec. egzek. z 28.02.2018 r. a jako datę odbioru wpisano 18.07.2018 r. (prawdopodobnie data doręczenia drugiego wezw. do zapł.).

Ponadto, wskazać należy, zgodnie z postanowieniami Instrukcji z 2007 r. i 2018 r. każda KD powinna składać się również z części informacyjnej na 2 (odwrotnej) stronie karty, gdzie kolejne rubryki miały być przeznaczone do zaewidencjonowania następujących informacji:

- o czynnościach i sposobie prowadzenia egzekucji należności sądowych przeznaczone są rubryki od 14 do 16. W rubryce "Data przesłania do egzekucji" należało i należy wpisywać datę faktycznego przekazania komornikowi polecenia egzekucyjnego wynikającą ze zwrotnego poświadczenia odbioru polecenie egzekucyjnego przez komornika;
- o rozłożeniu należności na raty lub odroczeniu terminu płatności - przeznaczone są rubryki od 17 do 19;
- o zarządzeniu wykonania kary zastępczej i przebiegu wykonania tej kary oraz czynnościach podejmowanych w związku z wpłatami na poczet grzywny odpisanej - służą rubryki 21 i od 23 do 29,
- o przebiegu wykonania kary ograniczenia wolności połączonej z potrąceniami z wynagrodzenia na rzecz SP służy rubryka 20;

W razie zastosowania kary zastępczej pozbawienia wolności zamiast kary ograniczenia wolności połączonej z potrąceniami z wynagrodzenia, o których mowa w punkcie 4, odpowiednie adnotacje o postanowieniach sądu dokonuje się w rubrykach 21 i od 23 do 29, Zapisy w rubryce 22 i 30 obejmują rozszerzenie zapisów ujętych w kolumnach od 14 do 21 i od 23 do 29.

Wskazać należy, że żadna z przedłożonych KD nie była prowadzona wg wyżej wskazanego schematu, a w rubryce "Data przesłania do egzekucji" wskazywano datę sporządzenia zlecenia egzekucyjnego, a nie datę faktycznego przekazania komornikowi polecenia egzekucyjnego wynikającą ze zwrotnego poświadczenia odbioru polecenie egzekucyjnego przez komornika, np. KD nr 57/2017/C (Sygn. Akt ICO 2256/15)⁹⁹, KD nr 28/2017/C (Sygn. Akt. INS 339/11)¹⁰⁰, KD nr 19/2017/R (Sygn. Akt. III RC 351/12)¹⁰¹, KD nr 28/2017/R (Sygn. Akt. III RC 16/17)¹⁰², KD nr 1418/2017/K(s) (Sygn. Akt. II K 887/17, 2 Ds. 514/17), KD nr 1954/2014/K(s) (Sygn. Akt. II K 1101/11)¹⁰³.

[akta kontroli str. 1120-1517]

⁹⁹ Brak informacji o rozłożeniu należności na raty do czego przeznaczone powinny być rubryki od 17 do 19.

¹⁰⁰ Brak informacji o: rozłożeniu należności na raty do czego przeznaczone powinny być rubryki od 17 do 19 o czynnościach i sposobie prowadzenia egzekucji należności sądowych do czego przeznaczone powinny być rubryki od 14 do 16.

¹⁰¹ Brak informacji o czynnościach i sposobie prowadzenia egzekucji należności sądowych do czego przeznaczone powinny być rubryki od 14 do 16.

¹⁰² Brak informacji o czynnościach i sposobie prowadzenia egzekucji należności sądowych do czego przeznaczone powinny być rubryki od 14 do 16.

¹⁰³ W obydwu brak daty zwrotu zlec. egzek. od komornika (rubryka 16).

IV. OGÓLNA OCENA DZIAŁALNOŚCI SR

Działalność Sądu w obszarach: dochodzenia należności i skuteczności, terminowości ich ustalenia oraz wydatkowania środków związanych z postępowaniem sądowym oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami, w szczególności z uwagi na:

- niejednolity obieg dokumentów dotyczących ponoszenia przez SP kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego bądź adwokata z urzędu - faktycznie stosowane tryby postępowania nie zostały uwzględnione/uszczegółowione w regulacjach wewnętrznych,
- niejednakowe podejście przez Wydziały do wskazywania OF rachunku bankowego do zwrotu z konta dochodów związanych z postępowaniem sądowym (brak usystematyzowania w praktyce, udostępnianej OF dokumentacji/jej kompletności),
- sporządzanie i podpisywanie *Polecenia wypłaty* przez tego samego pracownika wydziału merytorycznego (kierownika sekretariatu wydziału lub inną osobę upoważnioną) – dobra praktyka „dwóch par oczu” w tym przypadku to konieczność,
- brak odnotowania na wszystkich KD dat ich założenia,
- wyznaczenie dłużnikowi we wszystkich kontrolowanych sprawach cywilnych 14 dniowego terminu zapłaty czy naruszono § 1 pkt. 1 *rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji*,
- zbyt długi (ponad 14 dniowy) termin od upr. się orzeczenia zasądzającego na rzecz SP grzywnę lub opłaty do wysłania wezwania do zapłaty, co narusza postanowienia § 7 Instrukcji z 2007 r. i z 2018 r.
- niewysyłanie ponagieł do komornika w okresach kwartalnych w przypadku braku wpłat należności lub informacji o stanie egzekucji czym naruszono odpowiednio § 23 i 24 Instrukcji z 2007 i 2018 r.
- zbyt długi okres od upływu terminu do zapłaty do wszczęcia postęp. egzek./zlec. egzek.,
- prowadzenie KD niezgodnie zgodnie z postanowieniami Instrukcji z 2007 r. i 2018 r. dotyczącymi ich części informacyjnej.

W związku z powyższym wnosi się o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz zapobieżenie ich powstawaniu w przyszłości, w tym w szczególności:

1. Dostosowanie regulacji wewnętrznych dotyczących ponoszenia przez SP kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego bądź adwokata z urzędu do faktycznie stosowanego trybu postępowania w powyższym zakresie i ich stosowanie.

2. Odnośnie do zwrotów środków związanych z postępowaniem sądowym zobowiązanie wszystkich Wydziałów do wskazywania OF wynikającego z aktualnego pod kątem wskazania rachunku bankowego pisma strony lub jej pełnomocnika znajdującego się w aktach sprawy, a w przypadku jego braku ostatniego adresu zamieszkania osoby, na rzecz której ma być dokonany zwrot środków finansowych.
3. Podpisywanie polec. wypł. przez innego pracownika wydziału merytorycznego niż pracownik, który sporządzał ww. dokument.
4. Odnotowywanie na wszystkich KD dat ich założenia.
5. Wyznaczenie dłużnikowi w sprawach cywilnych terminu do zapłaty zgodnego z postanowieniami § 1 pkt. 1 *rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji*,
6. Zdecydowane skrócenie czasu na wszczęcie postęp. egzek./wystawienie zlec. egzek. od upływu terminu do zapłaty.
7. Bezwzględne przestrzeganie postanowień obowiązującej Instrukcji dotyczącej należności sądowych, w tym w szczególności dotyczących:
  - 14 dniowego termin od upr. się orzeczenia zasądzającego na rzecz SP grzywnę lub opłaty do wysłania wezwania do zapłaty,
  - wysyłania w okresach kwartalnych ponagień do komornika w przypadku braku wpłat należności lub informacji o stanie egzekucji,
  - prowadzenia KD.

Stosownie do § 30 ust. 3 pkt. 1 i 2 komunikatu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2015 r. w *sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość dotyczących przeprowadzania kontroli działalności administracyjnej sądów powszechnych*¹⁰⁴, proszę o przekazanie, w terminie do 26 września 2022 r. pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 31 wyżej przywołanego komunikatu od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Jakub Namka
Zastępca Dyrektora
Biura Ministra

Sporządzono w dwóch egzemplarzach:

1. Prezes SR i Dyrektor SR.
- ② Wydział Kontroli Biura Ministra w Ministerstwie Sprawiedliwości – a/a.

¹⁰⁴ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2015 r., poz. 236